

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ОБЛІКОВА КАРТКА об'єкта культурної спадщини

Група курганів V

(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

IV — I тис. до н. е., XVII ст., енеоліт – ранній залізний вік, козацький час.

2. Місцезнаходження об'єкта

Федорівка, с., Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська область, за 0,08-0,27 км на південний захід – південь (азимуту 116-217°) від споруди Федорівської Благовіщенської церкви, за 1,30-1,46 км на північний захід від приміщення Федорівської сільської ради (азимуту 312-326°), на південь від нагірної правобережної околиці села.

Географічні координати умовних центрів насипів та меж об'єктів:

№ точки	Градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	E
Майдан I	49°23'24.0069"	35°06'41.9564"
Вус, сх. межа	49°23'22.1410"	35°06'41.5505"
Вус, зх. межа	49°23'22.6079"	35°06'37.1286"
1	49°23'20.882"	35°06'27.050"
2	49°23'22.916"	35°06'38.570"
3	49°23'23.201"	35°06'40.108"
4	49°23'25.141"	35°06'41.270"
5	49°23'24.655"	35°06'42.383"
6	49°23'25.141"	35°06'44.284"
7	49°23'26.034"	35°06'46.750"

Під'їзд з м. Полтави до м. Карлівки по шосе Р-11 «Полтава – Красноград», асфальтованою дорогою обласного значення О 1707094 «Карлівка – Климівка» до Благовіщенської церкви с. Федорівки, далі – до сільського кладовища лісом та дорогою з твердим покриттям.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки

На державний облік не взято.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Насипи, вкриті лісовими насадженнями, і розорані.	Насипи над похованнями.	Селітряне виробництво, кладовище.

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Група курганів розташована вздовж південного схилу мису орчикського плато, поза межами села, на орних угіддях, кладовищі і переважно у лісовому масиві. Кургани споруджені вздовж краю мису правого корінного берега р. Орчик (права притока рр. Оріль – Дніпро), висотою понад 145 м над рівнем Балтійського моря і більше 60 м над його заплавою, дещо вище впадіння лівобережного допливу – р. Ланна. Група видовжена скривленим ланцюжком зі сходу – північного сходу на південний захід на 0,65 км, практично вздовж урвистого краю плато, праворуч від автодороги обласного значення О 1707094 «Карлівка – Климівка» (за 0,09-0,42 км на південний захід), переважно у дубово-грабових лісових насадженнях Карлівського лісництва ДП «Ново-санжарське лісове господарство» (кв. 24).																																																		
Характеристика об'єкта	Складається з решток напівзруйнованого майдану з відвалом ґрунту у вигляді вуса та 7-ми насипів курганів заввишки 0,3 – 1,2 м і діаметром 8 – 30 м, що знаходяться в обвалованому лісовому масиві, на його північному краю (за 60-100 м на південь від межі), а також кладовищі і сусідній розораній орендованій ділянці. Ланцюжок курганів вишикуваний у лісових насадженнях вздовж краю мису, майдан знаходиться на так званому «Новому» сільському кладовищі (назва — «На горі» або «Кладовище 3-ї бригади»), частина вусу майдану I та ще один курган — на розораній ділянці (з північного заходу). Відстань між насипами — 65 – 120 м. Невеликі і добре збережені кургани розташовані у лісі (№№ 2-7), майдан і вус (насип відпрацьованого ґрунту) – у межах кладовища, частина названого вуса і курган (№ 1) — на невеликій мисовій ділянці, розорюваній орендаром. Обмірні дані окремих насипів наводяться нижче у таблиці. <table><tr><th>№ п/п</th><th>Висота (м)</th><th>Діаметр (м)</th><th>Площа (м²)</th><th>Стан й особливості насипів</th></tr><tr><td>1</td><td>0,6</td><td>30</td><td>730</td><td>Округлої у плані форми добре помітний розораний курган на мисоподібному виступі плато корінного берега.</td></tr><tr><td>вус</td><td>1,6</td><td>15-35 x 90</td><td>1800</td><td>Нерівномірно-видовженої форми насип ґрунту (вус), витягнутий за близькою до широтної орієнтацією, високого сегментоподібного перетину. Півн.-зах. частина частково розорюється, півд.-східна – зайнята кущами і кладовищем.</td></tr><tr><td>майдан</td><td>1,0-1,3</td><td>28 x 33</td><td>790</td><td>Рештки насипу майдану кільцевої форми у вигляді двох напівпівкілець, з проходами на південний схід та північний захід, зі слідами заглибини в центрі. Пошкоджений влаштуванням сучасного кладовища, на східному напівкілці — пам'ятник-обеліск на місці захоронень радянських воїнів часу Другої Світової війни.</td></tr><tr><td>2</td><td>0,6</td><td>20</td><td>310</td><td>Круглий у плані задернований і частково пошкоджений вибиранням ґрунту курган біля кладовища, з кількома деревами на насипу.</td></tr><tr><td>3</td><td>0,3</td><td>8</td><td>50</td><td>Маленький задернований курган, насип якого дуже розповзся. На поверхні ростуть дерево і кущі.</td></tr><tr><td>4</td><td>0,5</td><td>14</td><td>150</td><td>Невеликий насип з чітко окресленими полами, що добре зберігся. Дерев на полах і вершині.</td></tr><tr><td>5</td><td>1,2</td><td>16</td><td>200</td><td>Збережений насип невеликого кургану з деревами і кущами.</td></tr><tr><td>6</td><td>0,9</td><td>18</td><td>250</td><td>Задернований насип кургану з кількома деревами.</td></tr><tr><td>7</td><td>0,7</td><td>8 x 15</td><td>370</td><td>Невеликий добре збережений видовжений насип кургану, вкритий деревами і кущами.</td></tr></table>	№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Площа (м²)	Стан й особливості насипів	1	0,6	30	730	Округлої у плані форми добре помітний розораний курган на мисоподібному виступі плато корінного берега.	вус	1,6	15-35 x 90	1800	Нерівномірно-видовженої форми насип ґрунту (вус), витягнутий за близькою до широтної орієнтацією, високого сегментоподібного перетину. Півн.-зах. частина частково розорюється, півд.-східна – зайнята кущами і кладовищем.	майдан	1,0-1,3	28 x 33	790	Рештки насипу майдану кільцевої форми у вигляді двох напівпівкілець, з проходами на південний схід та північний захід, зі слідами заглибини в центрі. Пошкоджений влаштуванням сучасного кладовища, на східному напівкілці — пам'ятник-обеліск на місці захоронень радянських воїнів часу Другої Світової війни.	2	0,6	20	310	Круглий у плані задернований і частково пошкоджений вибиранням ґрунту курган біля кладовища, з кількома деревами на насипу.	3	0,3	8	50	Маленький задернований курган, насип якого дуже розповзся. На поверхні ростуть дерево і кущі.	4	0,5	14	150	Невеликий насип з чітко окресленими полами, що добре зберігся. Дерев на полах і вершині.	5	1,2	16	200	Збережений насип невеликого кургану з деревами і кущами.	6	0,9	18	250	Задернований насип кургану з кількома деревами.	7	0,7	8 x 15	370	Невеликий добре збережений видовжений насип кургану, вкритий деревами і кущами.
№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Площа (м²)	Стан й особливості насипів																																															
1	0,6	30	730	Округлої у плані форми добре помітний розораний курган на мисоподібному виступі плато корінного берега.																																															
вус	1,6	15-35 x 90	1800	Нерівномірно-видовженої форми насип ґрунту (вус), витягнутий за близькою до широтної орієнтацією, високого сегментоподібного перетину. Півн.-зах. частина частково розорюється, півд.-східна – зайнята кущами і кладовищем.																																															
майдан	1,0-1,3	28 x 33	790	Рештки насипу майдану кільцевої форми у вигляді двох напівпівкілець, з проходами на південний схід та північний захід, зі слідами заглибини в центрі. Пошкоджений влаштуванням сучасного кладовища, на східному напівкілці — пам'ятник-обеліск на місці захоронень радянських воїнів часу Другої Світової війни.																																															
2	0,6	20	310	Круглий у плані задернований і частково пошкоджений вибиранням ґрунту курган біля кладовища, з кількома деревами на насипу.																																															
3	0,3	8	50	Маленький задернований курган, насип якого дуже розповзся. На поверхні ростуть дерево і кущі.																																															
4	0,5	14	150	Невеликий насип з чітко окресленими полами, що добре зберігся. Дерев на полах і вершині.																																															
5	1,2	16	200	Збережений насип невеликого кургану з деревами і кущами.																																															
6	0,9	18	250	Задернований насип кургану з кількома деревами.																																															
7	0,7	8 x 15	370	Невеликий добре збережений видовжений насип кургану, вкритий деревами і кущами.																																															

	Стан більшості курганів групи (№№ 2-8) може вважатися задовільним чи добрим, розораного кургану № 1 — незадовільним, як і вуса, майдан — пошкоджений через розміщення на ньому більше 20 сучасних захоронень. П'ять насипів зі складу групи південніше Благовіщенської церкви відомі за картографічними матеріалами з сер. XIX ст. Оглядалися О. Б. Супруненьком у 1987 р. Обстеження здійснені восени 2014 р. з метою укладання облікової документації. Розкопки не проводилися. Загальна площа ділянок під насипами курганів та вусом майдану складає 0,386 га. Кургани і рештки майдану є доволі виразним комплексом об'єктів історичного ландшафту, однією з найкраще збережених груп стародавніх поховальних споруд з ґрунту малого розміру у межах Карлівського району.
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території споруди відсутні.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Курган № 1	Курган № 4	Курган № 7
Курган № 2	Курган № 5	Майдан I
Курган № 3	Курган № 6	Вус майдану I

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Стан збереження курганів №№ 2-7 — добрий і задовільний, майдану I — незадовільний, вусу майдану — ближче до задовільного, кургану № 1 — незадовільний. Акт обстеження технічного стану — № 56 від 2 грудня 2014 р.
--	--

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт — матеріали інвентаризації	2014	Супруненько О.Б., Шерстюк В.В. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Інституту археології НАН України, фонд експ., надх. 2014 р.; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 746.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	У ході обстежень групи археологічні матеріали не виявлені.
Картографічні матеріали	Карта: Ряд XXIV. — Военно-топограф. карта Полтавской губернии. — Масштаб 3 вер. в дюйме. Губ. Полтавской. Исправл. по рекогносц. 1869 г. // Воен.-топограф. карта Полтавской губ. М 3 вер. в дюйме. — СПб. : Воен.-топограф. Депо, 1863-1878. — 1 атл. — Л. XXIV-13. М-36-95. — Красноград. — М 1: 100 000 см. — Генеральный штаб. — М.: ГУГК, 1991.
Архівні матеріали	Супруненько О.Б., Шерстюк В.В. Звіт про розвідки на території Федорівської сільської ради Карлівського району Полтавської області восени 2014 р. // НА ІА НАНУ. — Ф.е. — 2014 / нов. надх.; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 746. — Арк. 8-9. — Рис. 4; 16-20.

11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Місце розташування на карті області.	1	2015	Коверко А.В.
2. Група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Карта місцезнаходження. (основа: М-36-95. — <i>Красноград.</i> — М 1: 100 000 см. — Ген. штаб. — М.: ГУГК, 1991).	1	2015	Коверко А.В.
3. Група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Генеральний план з позначенням розроблюваних охоронних зон об'єктів.	1	2015	Коверко А.В., Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.
<i>Фотофіксація</i>			
4-11. Група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Вигляд курганів та майдану.	8	2014	Супруненко О.Б., Коваленко М.Г.

Облікову картку склали:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Провідний науковий співробітник Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації, заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		22.02.2015
Завідуючий відділом Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації	магістр	В.В. Шерстюк		22.02.2015

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

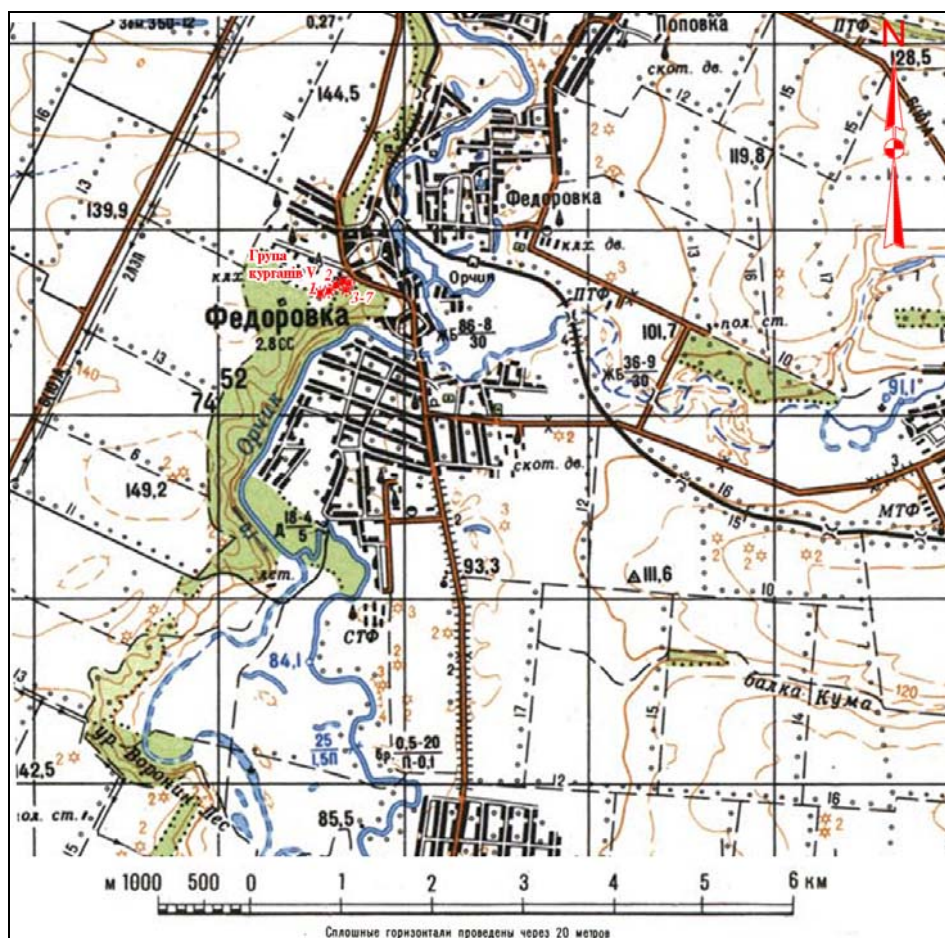
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

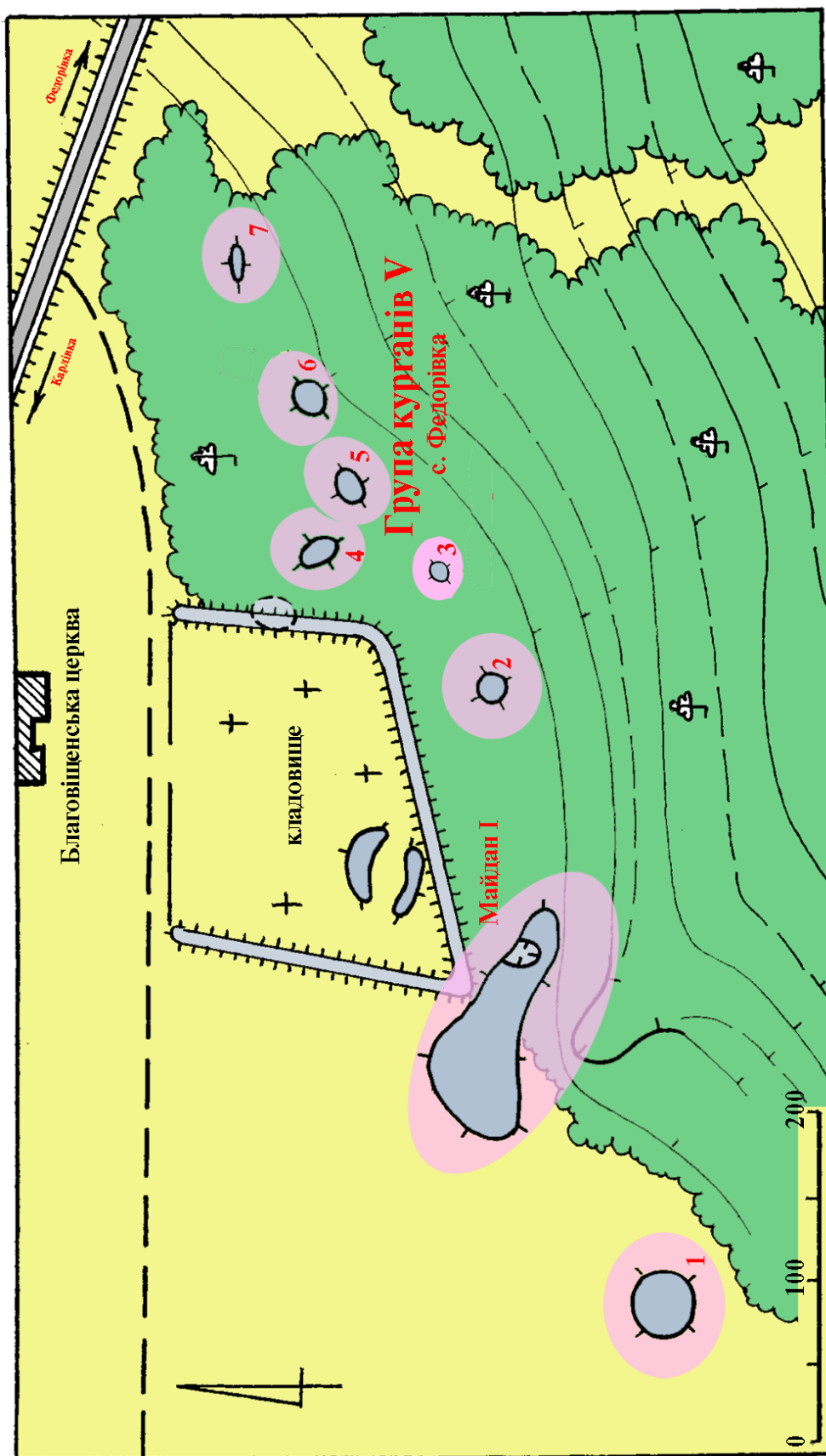
1. Група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Місце розташування на карті Полтавської області.

Підг. Коверко А.В., 2015.

2. Група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Карта місцезнаходження (основа: М-36-95. — Ген. штаб. — М 1: 100 000. — Красноград. — М.: ГУГК, 1991).

Підг. Коверко А.В., 2015.

3. Федорівка, с., група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Генеральний план з позначенням розроблюваних охоронних зон об'єктів. Рожевим кольором позначені охоронні зони об'єктів.

Підг. Коверко А.В., Супруненко О.Б., Шерстюк В.В., 2015.

4-5. Федорівка, с., група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Насип № 1 і вус майдану. З північного сходу та північного заходу.

Фото Супруненко О.Б., 2014.

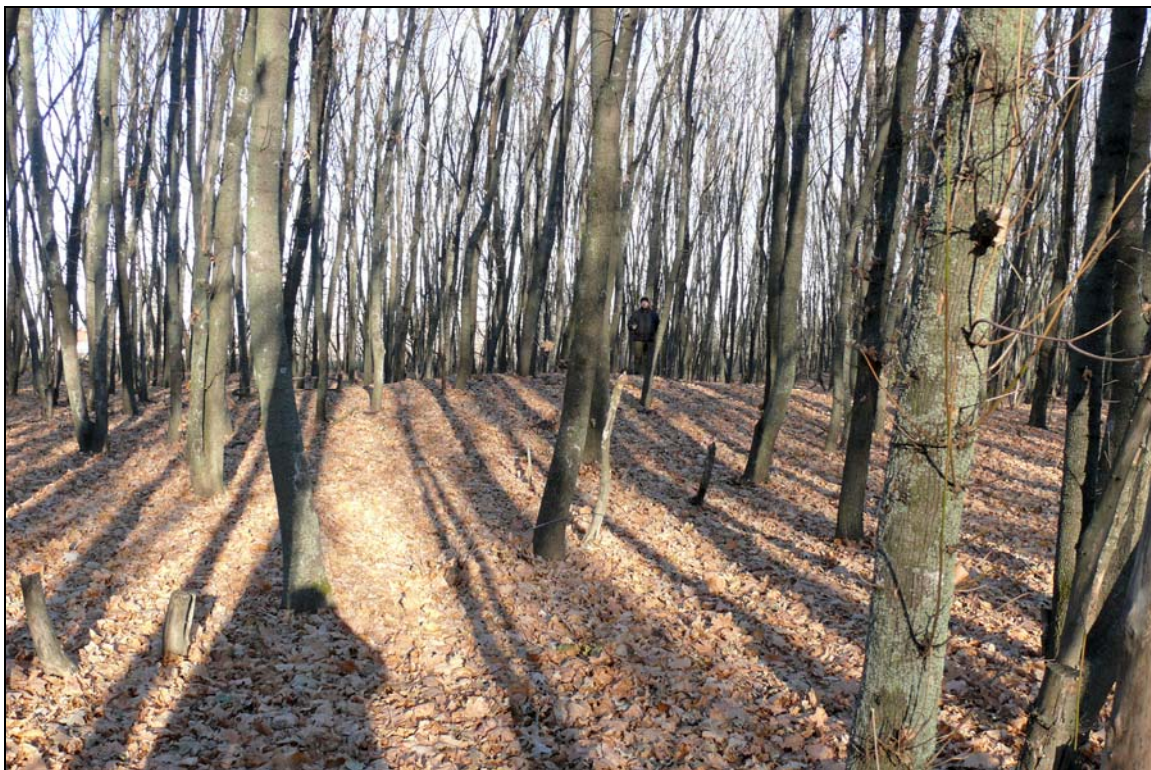
6-7. Федорівка, с., група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Рештки насипу майдану і ділянка зруйнованої частини вусу на кладовищі. Із північного заходу та північного сходу.

Фото Супруненко О.Б., Коваленко М.Г., 2014.

8-9. Федорівка, с., група курганів V. Федорівська сільська рада, Карлівський район, Полтавська обл. Насипи №№ 2 і 3. З півночі і сходу.

Фото Супруненко О.Б., Коваленко М.Г., 2014.

10-11. **Федорівка, с., група курганів V.** Федорівська сільська рада,
Карлівський район, Полтавська обл. Насипи №№ 4 та 5 і 6.

З півдня і південного сходу.

Фото Супруненко О.Б., Коваленко М.Г., 2014.